

Lietuvoje veikiančių draudimo įmonių ir filialų vertinimas 2012 m. duomenimis

2012 m. Draudimo brokerių rūmai pradėjo įgyvendinti Lietuvoje veikiančių draudimo įmonių ir filialų vertinimo projektą. Pasitelkti nepriklausomi ekspertai sukūrė vertinimo modelį ir atliko pirmą vertinimą.

Vienas iš svarbiausių projektui iškeltų uždavinių buvo jo tęstinumas ir rezultatų palyginamumas naudojantis naujausiais finansiniais draudimo įmonių veiklos rezultatais.

Atnaujinant draudikų vertinimo projekto finansinės dalies tyrimo rezultatus išlaikyta nepasikeitusi analizės (taip pat ir vertinimo priskyrimo) metodologija kaip atliekant tyrimą 2012 m., analizuotos tos pačios įmonės. Rezultatams gauti naudoti naujaisi viešai prieinami duomenys iš draudikų finansinių ataskaitų už 2012 m. Atnaujintus rezultatus padėjo įvertinti tyrimo modelio autorius dr. A. Linartas. Kitos tyrimo dalys – motininių įmonių reitingai ir apklausos rezultatai – yra aktualios ir jų rezultatai nesikeitė.

Analizuotos aštuonios didžiausios Lietuvos rinkoje veikiančios ne gyvybės draudimo bendrovės ir filialai:

1. AAS „Gjensidige Baltic“ Lietuvos filialas
2. AB „Lietuvos draudimas“
3. „BTA Insurance Company“ SE filialas Lietuvoje
4. „Compensa TU S.A. Vienna Insurance Group“ filialas
5. „If P&C Insurance AS“ filialas
6. „Seesam Insurance AS“ Lietuvos filialas
7. UAB DK „PZU Lietuva“
8. UADB „ERGO Lietuva“

1 lentelė. Bendrasis draudimo įmonių ir filialų vertinimas 2012 m., įtraukus motininių įmonių reitingus ir nuomonių tyrimo rezultatus

Draudimo įmonė/filialas	Rodiklio reikšmė	Žvaigždutėmis
AB „Lietuvos draudimas“	4,39	★★★★★
„If P&C Insurance AS“ filialas	4,17	★★★★
„Seesam Insurance AS“ Lietuvos filialas	3,89	★★★★
UADB „ERGO Lietuva“	3,83	★★★★
AAS „Gjensidige Baltic“ Lietuvos filialas	3,67	★★★★★
UAB DK „PZU Lietuva“	3,33	★★★★★
„Compensa TU S.A. Vienna Insurance Group“ filialas	2,94	★★★
„BTA Insurance Company“ SE filialas Lietuvoje	2,28	★★★

Motininių įmonių reitingai ir apklausos rezultatai nesikeitė ir įtakos 2012 m. pokyčiui neturėjo. Toliau nagrinėjami tik finansinės dalies pasikeitimai, kurie ir lėmė bendrą vertinimo pokytį.

Iš rezultatų matyti, kad dėl finansinių rezultatų įtakos galutiniame 2012 m. vertinime AB „Lietuvos draudimas“ aplenkė „If P&C Insurance AS“ Lietuvos filialą. Kitų bendrovių išsidėstymo eiliškumas nepakito.

Finansinės būklės vertinimas už 2012 m.

Atsižvelgiant į rodiklių reikšmių pasikeitimus dėl finansinio vertinimo rezultatų įtakos, lyginant duomenis už 2011 m. ir 2012 m., pastebimas **šių įmonių rezultatų pagerėjimas:**

- 1. AB „Lietuvos draudimo“,**
- 2. „Seesam Insurance AS“ Lietuvos filialo ir**
- 3. „Compensa TU S.A. Vienna Insurance Group“ filialo.**

Įverčių pokyčius nulėmė pagerėję šių įmonių rodiklių rezultatai – Mokumas I rodiklio, greito įsipareigojimų padengimo rodiklio, atidėjinių grąžos rodiklio.

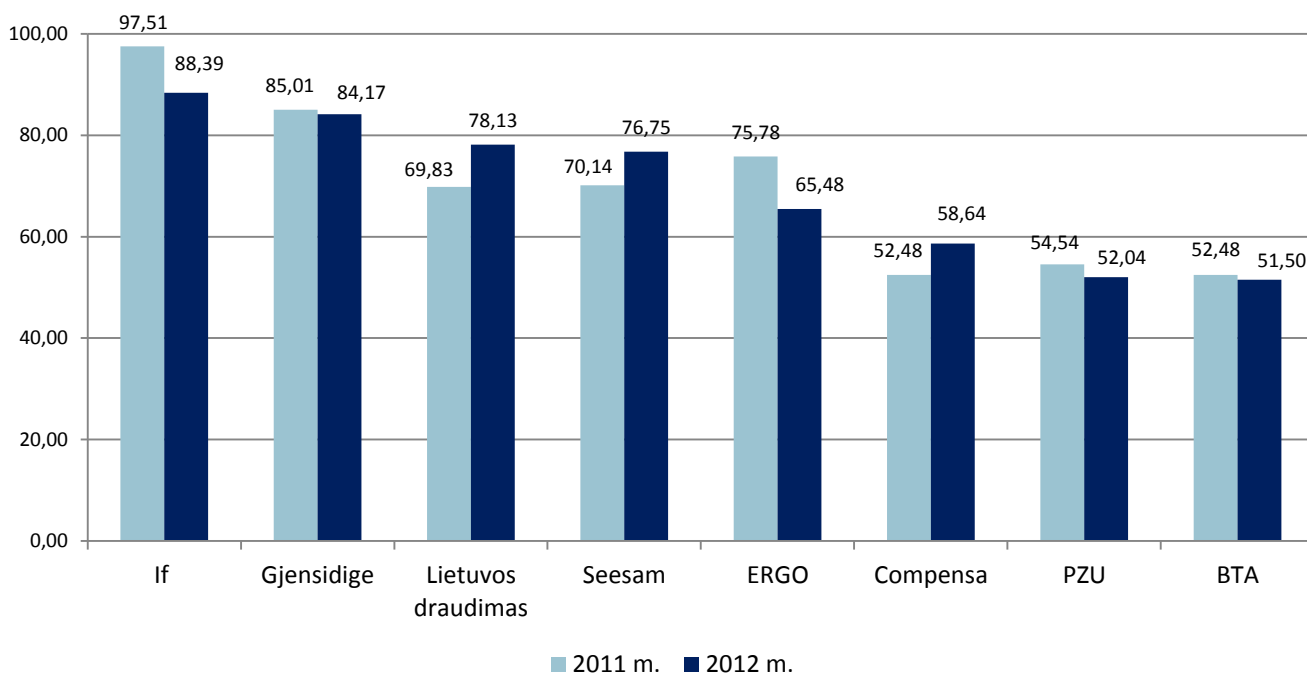
Pablogėjo UADB „ERGO Lietuva“ ir UAB DK „PZU Lietuva“ vertinimai.

Kai kurių įmonių vertinimai žvaigždutėmis nepakito, tačiau rodiklio reikšmės yra gan žymiai pasikeitusios, todėl atkreipkite dėmesį ir į pačias rodiklio reikšmes.

Dėl paprastumo toliau pateikiamose lentelėse įmonių pavadinimai bus sutrumpinti (BTA, Compensa, ERGO, Gjensidige, IF, Lietuvos draudimas, PZU, Seesam). Vertinimai pateikiami įverčių mažėjimo tvarka pagal 2012 m. rezultatus.

2 lentelė ir 1 pav. Draudimo įmonių ir filialų finansinės būklės vertinimas pagal finansinius duomenis už 2011 m. ir 2012 m. (pagal autorinį vertinimo modelį, neįtraukus motininių įmonių reitingų)

Draudimo įmonė/filialas	Rodiklio reikšmė 2011 m.	Žvaigždutėmis	Rodiklio reikšmė 2012 m.	Žvaigždutėmis	Pokytis
If	97,51*	★★★★★	88,39	★★★★★	↓
Gjensidige	85,01	★★★★★	84,17	★★★★★	●
Lietuvos draudimas	69,83	★★★★	78,13	★★★★	↑
Seesam	70,14*	★★★★	76,75	★★★★	↑
ERGO	75,78	★★★★	65,48	★★★★	↓
Compensa	52,48	★★★	58,64	★★★	↑
PZU	54,54	★★★	52,04	★★★	●
BTA	52,48	★★★	51,50	★★★	●

Iš gautų rezultatų matyti, kad pagal finansinį vertinimą 2012 m. lyderio pozicijoje išlieka „If P&C Insurance AS“ Lietuvos filialas, stabiliai antroje pozicijoje įsitvirtinęs AAS „Gjensidige Baltic“ Lietuvos filialas.

Iš penktosios į trečiąją vietą pakilo AB „Lietuvos draudimas“, o iš trečiosios į penktąją nukrito UADB „ERGO Lietuva“.

„Seesam Insurance AS“ Lietuvos filialo ir „BTA Insurance Company“ SE filialo pozicija išliko nepakitusi.

Vietomis susikeitė UAB DK „PZU Lietuva“ (nukrito per vieną poziciją) ir „Compensa TU S.A. Vienna Insurance Group“ filialas (pakilo per vieną poziciją).

3 lentelė. Draudimo įmonių ir filialų pozicijos pagal finansinio vertinimo rezultatus už 2012 m., lyginant su 2011 m.

Vieta 2011 m.	Vieta 2012 m.	Draudimo bendrovė, filialas	Eiliškumo pokytis
1.	1.	IF	-
2.	2.	Gjensidige	-
5.	3.	Lietuvos draudimas	↑2 ☺
4.	4.	Seesam	-
3.	5.	ERGO	↓2 ☹
7.	6.	Compensa	↑1 ☺
6.	7.	PZU	↓1 ☹
8.	8.	BTA	-

Kaip ir praėjusiais metais atliekant analizę buvo remtasi Kanados draudimo priežiūros institucijos ir kitų priežiūros institucijų naudojama CAMEL(S) (angl. *Capital, Assets, Reinsurance, Actuarial Reserves, Management, Earning, Liquidity, Subsidiaries*, liet. *kapitalas, turtas, perdraudimas, aktuariniai atidėjiniai, valdymas, pelningumas, likvidumas, dukterinės įmonės*) draudimo įmonės veiklos sričių analize, kuri išvystyta iš plačiai pasaulyje naudojamos CAMELS analizės, skirtos įvertinti svarbiausias bankų finansinio stabilumo sritis, ir apima papildomas dvi tik draudimo veiklai būdingas sritis – persidraudimą ir aktuarinius atidėjinius.

Analizės metu išskirti septyni geriausiai draudimo įmonių finansinį stabilumą apibūdinantys rodikliai.

Su tuo, kaip buvo atnaujinti rezultatai už 2012 m., galite susipažinti 1 priede.

Detalus visų rodiklių aprašymas pateikiamas 2 priede.

Išsamūs 2013 m. atlikto vertinimo rezultatai

Toliau pateikti finansinių rodiklių, apskaičiuotų pagal 2012 m. gruodžio 31 d. draudimo įmonių viešai skelbiamų finansinių ataskaitų duomenis, įverčiai.

4 lentelė. Draudimo įmonių finansiniai rodikliai, apskaičiuoti pagal 2011 m. ir 2012 m. finansinių ataskaitų duomenis

Rodiklis/Draudimo įmonė, filialas	If	Gjensidige	Lietuvos draudimas	Seesam	ERGO	Compensa	PZU	BTA
2011 m.								
Žalos (OC_TR)	0,65*	0,48	0,38	0,57*	0,43	0,47	0,50	0,54
Naujų sutarčių įsigijimo nuostolingumas (AE_EP)	0,19	0,21	0,31	0,19	0,34	0,29	0,30	0,21
Greitas įsipareigojimų padengimas (LA_TR)	1,90	1,59	1,19	1,42	1,22	1,25	1,19	1,19
Veiklos nuostolingumas (LI_EP)	0,53*	0,69	0,64	0,73	0,64	0,65	0,60	0,58
Administracinės sąnaudos (AD_EP)	0,29	0,28	0,42	0,32	0,40	0,29	0,39	0,36
Mokumas I (SIR)	5,61	4,64	3,59	3,59	3,83	1,91	1,92	2,15
Atidėjinių grąža (IR_TR)	0,02	0,07	0,05	0,01	0,07	0,07	0,11	0,03
2012 m.								
Žalos (OC_TR)	0,66	0,45	0,38	0,55	0,42	0,50	0,48	0,54
Naujų sutarčių įsigijimo nuostolingumas (AE_EP)	0,19	0,20	0,33	0,23	0,33	0,29	0,30	0,22
Greitas įsipareigojimų padengimas (LA_TR)	1,67	1,62	1,33	1,56	1,15	1,37	1,20	1,19
Veiklos nuostolingumas (LI_EP)	0,59	0,63	0,53	0,58	0,59	0,57	0,61	0,53
Administracinės sąnaudos (AD_EP)	0,28	0,30	0,41	0,37	0,37	0,27	0,39	0,37
Mokumas I (SIR)	4,66	4,67	3,92	3,87	2,97	2,30	1,88	2,01
Atidėjinių grąža (IR_TR)	0,06	0,07	0,13	0,07	0,09	0,09	0,08	0,05

Žalų įvertinimo rodiklis (OC_TR) rodo, kiek yra neapmokėtų žalų visoje įsipareigojimų sudėtyje. Kuo didesnė neapmokėtų žalų dalis, tuo didesnis spaudimas kuo greičiau atsiskaityti su draudėjais.

Žalų įvertinimo rodiklis neturi „blogos“ ar „geros“ reikšmės. Jeigu jis labai didelis (artimas 1), tai gali reikšti du atvejus: arba draudimo įmonė visai neišmoka draudimo išmokų (tai yra blogai) arba ji tiesiog neturi kitų ilgalaikių įsipareigojimų ir dėl to didelė rodiklio reikšmė nieko blogo nereiškia.

Rodiklis žemas gali būti taip pat dėl skirtingų priežasčių. Jo dydis gali būti nedidelis, jei draudimo įmonė turi daug kitų techninių atidėjinių nei numatomų išmokėjimų techninis atidėjiny, kurie tiesiogiai susiję su žalų išmokėjimu. Taip pat rodiklis gali būti labai mažas, jei draudimo įmonė didžiąją dalį savo žalų yra persidraudusi.

Pagal naujų sutarčių įsigijimo nuostolingumo rodiklio reikšmes (AE_EP) įverčiai labai nedaug pakito lyginant 2011 m. ir 2012 m.

MAŽIAUSIU įsigijimo nuostolingumu pasižymi

1. „If P&C Insurance AS“ filialas ir
2. AAS „Gjensidige Baltic“ Lietuvos filialas.

Didesnė nei 0,3 rodiklio reikšmė reiškia priklausymą nuo kai kurių platinimo kanalų. Pvz., stiprus įmonės darbuotojų ar agentų tinklas gali užtikrinti nuolatinės pajamas, net jei jis ir sąlyginai brangesnis už kitus platinimo kanalus.

Čia patenka ir atlygis darbuotojams, tarpininkams už sutarčių pasirašymą. Darytina išvada, kad tų draudikų, kurie turi didelius nuosavus kanalus, įsigijimo sąnaudos yra didesnės nei tų, kurie dirba per brokerius.

DIDŽIAUSIĄ nuostolingumą išlaiko AB „Lietuvos draudimas“, UADB „ERGO Lietuva“ ir UAB DK „PZU Lietuva“.

Pagal greito įsipareigojimų padengimo rodiklį (LA_TR)

1. „If P&C Insurance AS“ filialas ir
2. AAS „Gjensidige Baltic“ Lietuvos filialas išlaiko ženkliai didesnę likvidaus turto apimtį palyginti su įsipareigojimais nei kitos tiriamos įmonės,
3. o „Seesam Insurance AS“ Lietuvos filialas šį rodiklį padidino ir pagal jį išlieka trečias rinkoje.

PADIDĖJO: Lyginant su 2011 m., šį rodiklį padidino „Compensa TU S.A. Vienna Insurance Group“ filialas ir AB „Lietuvos draudimas“.

SUMAŽĖJO: UADB „ERGO Lietuva“ įvertis sumažėjo.

Beveik nepakitę išliko UAB DK „PZU Lietuva“ ir „BTA Insurance Company“ SE filialo Lietuvoje rezultatai.

Veiklos nuostolingumo (LI_EP) rodiklio įverčiai 2012 m. beveik visoje rinkoje pagerėjo.

MAŽIAUSIAI nuostolingai 2012 m. veikė

1. AB „Lietuvos draudimas“ ir
2. „BTA Insurance Company“ SE filialas.

NUOSTOLINGIAUSIOMIS įmonėmis 2012 m. buvo AAS „Gjensidige Baltic“ Lietuvos filialas ir UAB DK „PZU Lietuva“.

PAGERĖJO: Labiausiai pagerėjo „Seesam Insurance AS“ Lietuvos filialo, AB „Lietuvos draudimo“ ir „Compensa TU S.A. Vienna Insurance Group“ filialo įverčiai. Ženkiausiai nuostolingumą sumažino „Seesam Insurance AS“ Lietuvos filialas ir pasitraukė iš nuostolingiausių įmonių.

PABLOGĖJO: Nežymų blogėjimą patyrė „If P&C Insurance AS“ filialas ir UAB DK „PZU Lietuva“ .

Administracinių sąnaudų rodiklis (AD_EP) – jei įmonės kiekvienas uždirbtas litas reikalauja daug administracinių sąnaudų, tai yra neigiamas reiškinys.

Rodikliai AE_EP ir AD_EP yra nemažai susiję, nes į abu patenka visos draudimo sutarčių įsigijimo sąnaudos (užmokestis darbuotojams ir kitiems tarpininkams, komisiniai brokeriams už sutarčių įsigijimą, kiek tai susiję su sutarties pasirašymu). Tuo AE_EP sudėtis ir baigiasi. Šį rodiklį dar gali koreguoti persidraudimo komisiniai ar pasidalinimas pelnu, tačiau tai retesni atvejai. Tuo tarpu į AD_EP įeina ir visos kitos su sutarčių administravimu susijusios sąnaudos (administracijos išlaikymas, komisiniai ir atlyginimas už tolesnį sutarčių aptarnavimą ir pan.)

MAŽIAUSIAS administracines sąnaudas 2012 m. kaip ir 2011 m. patyrė

1. „Compensa TU S.A. Vienna Insurance Group“ filialas
2. „If P&C Insurance AS“ filialas ir
3. AAS „Gjensidige Baltic“ Lietuvos filialas.

DIDŽIAUSIOMIS administracinėmis sąnaudomis 2012 m. pasižymėjo AB „Lietuvos draudimas“ ir UAB DK „PZU Lietuva“.

Pagal Mokumo I (SIR I) rodiklio įverčius mokiausiomis įvardytinos

1. „If P&C Insurance AS“ filialas,
2. AAS „Gjensidige Baltic“ Lietuvos filialas ir,
3. AB „Lietuvos draudimas“, kuriai nusileido UADB „ERGO Lietuva“, 2011 m. buvusi trečioje vietoje.

SUMAŽĖJO: UADB „ERGO Lietuva“, UAB DK „PZU Lietuva“ ir „BTA Insurance Company“ SE filialo Lietuvoje Mokumas I rodiklio reikšmės 2012 m. sumažėjo. Taip pat ir „If P&C Insurance AS“ filialo, ir gan ženkliai, tačiau vis vien išlieka didžiausia Mokumas I rodiklio reikšmė tarp visų tiriamųjų.

PADIDĖJO: „Compensa TU S.A. Vienna Insurance Group“ filialo, AB „Lietuvos draudimo“, „Seesam Insurance AS“ Lietuvos filialo šio rodiklio reikšmės padidėjo, lyginant su 2011 m. rezultatais.

Atidėjinių grąžos rodiklis (IR_TR) šiuo metu nerodo didelių rezultatų. Teigiamų pokyčių pastebima AB „Lietuvos draudimo“, „Seesam Insurance AS“ Lietuvos filialo ir „If P&C Insurance AS“ filialo rodikliuose.

Šiame priede pateikiama, kaip buvo atnaujinti tyrimo rezultatai už 2012 m. Su išsamesne tyrimo metodologija, motininių įmonių reitingais ir nuomonių tyrimo rezultatais galite susipažinti anksčiau DBR pateiktoje medžiagoje.

Rezultatai atnaujinti taip:

- 1. Atnaujinti įmonių finansinio vertinimo rezultatai, pagrįsti autoriaus parinktu ir pritaikytu analizės modeliu iš septynių reikšmingų rodiklių 2011 ir 2012 metams (2 lentelė ir 1 pav.);**
- 2. Vertinimas papildytas motininių įmonių reitingais;**

Gauti finansinio vertinimo rezultatai papildyti draudimo įmonių motininių įmonių Standard&Poor's arba Moody's reitingais. Tuo būdu įmonės finansinės būklės matymą iš Lietuvos papildome nepriklausomu tarptautiniu vertinimu.

Tai, kad motininė įmonė turi tarptautinį reitingą, didina dukterinės įmonės patikimumą, o geras motininės įmonės reitingas užtikrina didesnę draudimo įmonės ar jos filialo finansinį patikimumą įmonei galimai susidūrus su finansinėmis problemomis. Jei motininė įmonė yra stipri, jei gali atsispirti sunkumams, ji galės, esant poreikiui, suteikti finansinių išteklių dukterinei įmonei. Tokia finansinė pagalba praeityje yra buvusi suteikta ir Lietuvoje viekiančioms įmonėms.

Tarptautinių reitingų agentūrų skelbiami motininių įmonių reitingų įverčiai nuo 2012 m. atlikto tyrimo nepasikeitę ir naudojami tie patys.

- 3. Suformuotas galutinis vertinimas, integruojant draudėjų ir draudimo brokerių nuomonių tyrimo rezultatus (2012 m.) (1 lentelė).**

Draudimo brokerių (rinkos profesionalų) ir klientų (juridinių ir fizinių asmenų) nuomonių tyrimo rezultatai leidžia susidaryti pagrįstą, patikimą nuomonę apie tai, kaip Jūsų kolegos ir draudimo paslaugų vartotojai vertina draudikus, atskirus jų veiklos aspektus, kur kieno stipriosios pusės ir silpnosios vietos, ką laiko stipriausiais draudikais.

Tyrimą 2012 m. atliko ir rezultatus apibendrino nepriklausomas tyrėjas dr. Gintaras Šumskas. Tai ilgametę patirtį rinkos tyrimų srityje turintis projektų vadovas, vykdamas mokslinę veiklą Vilniaus Universitete, anksčiau dirbęs projektų vadovu rinkos tyrimų įmonėje RAIT. Vytauto Didžiojo Universiteto dėstytojas, taip pat dėstęs ISM Vadybos ir ekonomikos universitete, Mykolo Romerio universitete ir kitose mokslo ir studijų įstaigose.

Kadangi nuomonių tyrimas atliktas 2012 m. spalio-gruodžio mėnesiais, tyrimo rezultatai yra aktualūs ir naudotini kartu su 2012 m. finansiniais vertinimais ir įtraukiami į bendrąjį vertinimą.

Bendrasis draudimo įmonių ir filialų vertinimas atliktas tokiu principu kaip ir už 2011 m.:

- 2/3 vertinimo sudaro finansinis vertinimas, jame:
 - 2/3 finansinė analizė (44,4%),
 - 1/3 motininės įmonės Standard&Poor's arba Moody's reitingas (22,2%),
- 1/3 sudaro nuomonių tyrimas, jame:
 - 1/2 klientų (fizinių ir juridinių asmenų lygiomis dalimis) nuomonės (16,7%),
 - 1/2 draudimo brokerių nuomonės (16,7%).

Finansinių rodiklių už 2011 m. tikslinimas

Atliekant vertinimą pagal 2012 m. įmonių veiklos rezultatus buvo atsižvelgta į tai, kad kai kurios įmonės naujose ataskaitose pateikė detalesnius duomenis ir už 2011 m. Dėl to buvo patikslinti dviejų įmonių – „If P&C Insurance AS“ filialo ir „Seesam Insurance AS“ Lietuvos filialo – rodiklių trys įverčiai už 2011 m. (2 ir 4 lentelėse pažymėta žvaigždutėmis).

2012 m. finansinėse ataskaitose buvo galima rasti žalų įvertinimo rodikliui (OC_TR) apskaičiuoti reikalingų duomenų detalizaciją už du laikotarpius (2011 ir 2012 m.). Dabar pakoreguoti duomenys yra ženkliai tikslesni.

Taip pat kiek pakoreguota „If P&C Insurance AS“ filialo veiklos nuostolingumo (LI_EP) rodiklio reikšmė (nuo 0,47 iki 0,53), nes patikslintas šio rodiklio skaitiklis (vietoje tik tiesioginių išmokų, dabar naudojamos „išmokos, įvykus draudiminiams įvykiams“, kurios „If P&C Insurance AS“ filiale yra kiek didesnės dėl neįprastos perdraudikų dalies (ji įmonei yra nuostolinga ir skirtingai nuo kitų įmonių, nemažina išmokų sąnaudų). Tačiau šio rodiklio pakoregavimas turėjo tik nedidelės įtakos rodiklio reikšmės pasikeitimui.

Šiame priede pateikiamas finansiniame draudimo įmonių ir filialų vertinime naudotų septynių reikšmingų rodiklių aprašymas

1 lentelė. Nagrinėjami draudimo įmonių veiklos rodikliai

Eil. Nr.	Rodiklis	Apibrėžtis anglų k.	Žymėjimas	Sritis CAMELS modelyje
1.	Žalų įvertinimo rodiklis	Outstanding Claims_Technical Reserves	OC_TR	Aktuariniai atidėjiniai
2.	Naujų sutarčių įsigijimo nuostolingumo rodiklis	Acquisition expenses_Earned Premiums	AE_EP	Perdraudimas
3.	Greito įsipareigojimų padengimo rodiklis	Liquid assets_Technical Reserves	LA_TR	Likvidumas
4.	Veiklos nuostolingumo rodiklis	Losses Incurred_Earned Premium	LI_EP	Perdraudimas
5.	Administracinių sąnaudų rodiklis	Administrative Expenses_Earned Premium	AD_EP	Valdymas
6.	Mokumas I rodiklis	Solvency I Ratio	SIR	Kapitalas
7.	Atidėjinių grąžos rodiklis	Investment result_Technical Reserves	IR_TR	Pelningumas

Ne gyvybės draudimo įmonių ir filialų finansinė būklė (FS) yra įvertinta tokia formule:

$$FS = -0,0785802 + 0,411415 * OC_TR + 0,439309 * AE_EP - 0,00267043 * LA_TR + 0,0323491 * LI_EP - 0,165736 * AD_EP + 0,215399 * SIR + 0,852699 * IR_TR$$

Vertinimo rodikliai

- Žalų įvertinimo rodiklis** (OC_TR) parodo, kiek įmonės sukauptos žalos sudaro bendrajame įsipareigojimų dydyje, kokį jos turi svorį. Neišmokėtos žalos – tai būsimieji nuostoliai, kuriuos kažkada reikės padengti.

Kuo šis rodiklis yra didesnis, tuo daugiau įmonės įsipareigojimų yra susiję su trumpu laikotarpiu mokėtinomis draudimo išmokomis ir tuo daugiau įmonė turės skirti savo lėšų žalų padengimui. Nedidelė šio rodiklio reikšmė gali rodyti labai greitą žalų administravimą. Šis rodiklio reikšmė taip pat priklauso nuo draudimo portfelio ypatumų.

$$OC_TR = \frac{\text{Neapmokėtos žalos}}{\text{Draudimo įsipareigojimai}}$$

2. **Naujų sutarčių įsigijimo nuostolingumo rodiklis** (AE_EP) leidžia įvertinti įsigijimo sąnaudų svorį kiekvienoje sutartyje, t.y., kiek įmonė skiria įsigijimui nuo kiekvienos uždirbtos įmokos – kiek brangu įmonei įsigyti naują sutartį.

Ne gyvybės draudime šio rodiklio reikšmė paprastai svyruoja nuo 0,1 iki 0,3.

Didesnė nei 0,3 reikšmė signalizuoja draudimo įmonės priklausomybę nuo tam tikrų sutarčių platinimo kanalų.

$$AE_{EP} = \frac{\text{Įsigijimo sąnaudos (įskaitant persidraudimo komisinius)}}{\text{Uždirbtos įmokos}}$$

3. **Greito įsipareigojimų padengimo rodiklis** (LA_TR) vertina draudimo įmonės galimybes nedelsiant padengti priimtus draudimo įsipareigojimus. Likvidaus turto ištekliai leidžia įmonei greitai tokį turtą paversti pinigais ir įvykdyti įsipareigojimus. Į šį rodiklį neįskaitomas toks mažai likvidus turtas kaip nematerialusis turtas ar gautinos sumos iš klientų.

Paprastai teisės aktais reikalaujama, kad šis rodiklis būtų didesnis nei 1, todėl mažesnis nei 1 rodiklis rodo draudimo įmonės veiklos sutrikimus. Kita vertus, likvidaus turto perteklius (didelė rodiklio reikšmė) signalizuoja apie neefektyvų lėšų panaudojimą.

Idealiu atveju visi turimi įsipareigojimai pilnai padengiami turtu – įmonė turi pakankamai turto atsiskaityti su draudėjais ar trečiaisiais asmenimis. Ne gyvybės draudimo įmonėse šio rodiklio reikšmė turėtų siekti 1,0-1,4.

$$LA_{TR} = \frac{\text{Likvidus turtas}}{\text{Draudimo įsipareigojimai}}$$

4. **Veiklos nuostolingumo rodiklis** (LI_EP) – klasikinis ne gyvybės draudimo įmonės rodiklis, leidžiantis įvertinti, kuri uždirbtų įmokų dalis skirta padengti draudimo išmokų sąnaudas.

Esant pakankamam persidraudimui, šio rodiklio reikšmė neturi viršyti 0,7. Didesnė reikšmė rodo didelį draudimo veiklos nuostolingumą ir ilgalaikiu laikotarpiu gali turėti neigiamos įtakos draudimo įmonės finansinei būklei.

$$LI_{EP} = \frac{\text{Patirtos žalų sąnaudos (įskaitant persidraudimą)}}{\text{Uždirbtos įmokos}}$$

5. **Administracinių sąnaudų rodiklis** (AD_EP) – klasikinis ne gyvybės draudimo įmonės rodiklis, parodantis, kiek brangiai kainuoja sutarčių aptarnavimas (įsigijimo sąnaudos, administracija, žalų vertinimas ir kt.).

Subrendusioje ne gyvybės draudimo veikloje šis rodiklis paprastai sudaro nuo 0,2 iki 0,4. Didesnė nei 0,4 reikšmė būdinga tik veiklą plečiančioms draudimo įmonėms. **Didelė rodiklio reikšmė rodo veiklos neefektyvumą – didelė dalis uždirbtos draudimo įmokos tenka jos valdymui.**

$$AD_{EP} = \frac{\text{Administracinės sąnaudos}}{\text{Uždirbtos įmokos}}$$

6. **Mokumas I rodiklis** (SIR) – draudimo įmonės kapitalo pakankamumą pagal pagrindinius šiuo metu galiojančių mokumo reikalavimų principus vertinantis rodiklis.

Rodiklis parodo, ar įmonės nuosavas kapitalas yra pakankamo dydžio, ar tenkina garantinio fondo reikalavimus. Mažesnė nei 1,0 reikšmė signalizuoja galimą draudimo įmonės veiklos nestabilumą. Mažesnė nei 0,75 rodiklio reikšmė gali rodyti reikšmingą draudimo įmonės kapitalo trūkumą.

Tuo tarpu didesnė už 2,0 rodiklio reikšmė užtikrina papildomą vykdomos draudimo veiklos saugumą.

Šio rodiklio reikšmės turi labai didelės įtakos galutiniam įmonės finansinio pajėgumo vertinimui.

$$SIR = \frac{\text{Nuosavas kapitalas} + \text{Subordinuoti įsipareigojimai}}{\max \{ \text{Garantinio fondo reikalavimas}; \max(0,18 \times \text{Uždirbtos įmokos}; 0,26 \times \text{Išmokų sąnaudos}) \}}$$

7. **Atidėjinių grąžos rodiklis** (IR_TR) parodo, kiek investicinis rezultatas turi įtakos įsipareigojimų padengimui. Jei grąža didelė ir ši grąža gali būti naudojama draudimo išmokoms išmokėti, įmonė patiria mažesnę naštą – dalį žalų įmonė gali padengti iš savo investicinio rezultato.

Kuo šis rodiklis didesnis, tuo draudimo įmonė turi didesnę laisvę mažinti draudimo įmokas ir tuo būdu pritraukti naujų klientų. Didesnė rodiklio reikšmė taip pat signalizuoja įmonės investavimo sprendimų efektyvumą.

$$IR_{TR} = \frac{\text{Investicinis rezultatas}}{\text{Draudimo įsipareigojimai}}$$